

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

nicens, vt ad perfectionis Christianæ celsitudinem illos dirigant. Ex quo
 prouenit, vt status hic sit in Hierarchia Ecclesiastica supremus, & complectatur tres præcipuos actus, quibus illa (vt S. Dionysius ait) tendit,
 quantum fieri potest, ad conformitatem & similitudinem cum Deo. Cur
 ius proprietas est, quod sit summa puritas, summa lux, & summa perfe
 ctio; & purificare, illuminare, ac perficere suas creaturas, Angelos & ho
 mines. Et in his omnibus imitari eum debent Prælati; studentes in
 pietatis habere in seipsis magnam mundiciem ab omni genere viciorū, pas
 sionum, ignorantia, errorū, ac imperfectionum; magnum vero lumen,
 & splendore scientiarū ac virtutum: ita vt crescant & proficiant in eis, do
 nec perueniant ad culmen & perfectionem omnium: & tūc iuxta ratio
 nem officij sui purificare debet, illuminare, docere, ac perficere suos sub
 ditos: quod est in Hierarchia supremum. *Nihil enim, inquit, diuinius quam
 esse Dei adiutorem, ostendendo in seipso splendorem Diuinorum o; erum,*
 ad Deificandos homines, & faciendos homines Diuinos. Quamuis au
 tem aliquid horū pertineat etiam ad Sacerdotes, & alios Ecclesiasticos
 Ministros, de quibus hæcenus egimus: plenius tamen & excellentius per
 tiner ad Episcopos & Prælatos; qui Magistri sunt, duces ac pastores fide
 lium; nec solum secularium, sed etiam reliquorum Sacerdotum, & Ec
 clesiasticorum in eorum officijs.

§. I.

EX hoc fit, vt quemadmodum alios ducturo per diuersas vias, expe
 dit, vt illas nouerit non solum ex aliorum relatione, sed etiam ipsā
 experientia: ita a vt eas læpius ipse ambulauerit, quemadmodum S.
 Angelus Raphael dixit Tobia, cum illum voluit itineris sui ducem acci
 pere: ita etiam, cum Prælati sint duces fidelium, sicut b pastores ouium: ne
 cesse est, vt omnes vias ambulauerint, per quas illi solent incedere. Quæ
 viæ sunt tres, quas vocamus viam purgatiuam, illuminatiuam, & vniuersam:
 quæ respondet tribus gradibus ipsius charitatis, & tribus Statibus iusto
 rum, quos Sanctus Thomas vocat *Incipientium, proficientium, & perfectio
 rum* Et vnaquæque harum viarum propria sua habet exercitia destinata
 ad purificandum se à vitijs; aut virtutibus exornandum, aut coniungē
 dum se Deo, amore & charitate perfecta. Et secunda includit exercitia
 primæ, tertia autem vtriusque. Quarum trium mentionē fecit Aposto
 lus, cum dixit: *c finis præcepti est charitas de corde puro, & de conscientia bo
 na & fide non ficta:* quia amatur puritas animæ & splendor bonorum ope
 rum, & fides ac fidelitas in coniungendo se firmissimè cum Deo. In qui
 bus tribus rebus ait S. Bern. debere prælati Ecclesiæ esse valde emittentes
 Ac propterea Christus D. N. ter Petrum interrogauit: *d. mat me: vt ho
 minum piscatores intelligant, se debere esse emittentes in cordis puritate;*

S. Thomas
 2. 2. q. 18. 4.
 a. 5. ca. 5. de
 Angel. Hie
 rarch.

Angelica
 Hierarchia
 a 1. Cor. 31

2

a Tob. 5. 8.

b loã 10. 3.

2. 2. q. 24.

a 9. & 9.

18. a 4.

c 1 Tim. 2. 5.

Serm de

Trib. ordi

nibus Eccl.

d loã 21. 13.

& ab omni culpa & imperfectione liberos, quantum humana fragilitas ferre potest. simul etiam habere debent conscientiam heroicis operibus in omni virtutum genere exornatam; non solum in rebus, quæ sunt præceptæ (nam sine his non est puritas) sed etiam in ijs, quæ tantum sunt de consilio, & maiorem adferunt ipsis Prædicatoribus splendorem. Ac denique fideliter seruare debent vnionem cum cælesti sponso, qui dixit: *sponsabo te mihi in fide, & in iustitia, & in misericordia*, cum summa Charitatis perfectione. Et quemadmodum anima hominis cum magna excellentia complectitur perfectionem aliarum formarum, & animarum inferiorum, tribuens eis corporale, augmentum, & sensum; quæ reliqua corpora, plantæ, & animalia habent; & super hæc omnia habet etiam esse intellectuale Angelorum: ita Prælati debet cum excellentia habere virtutes *Incipientium*, qui ambulat viam *purgatiuam* & *proficientium* in *illuminatione*; & *perfectorum*, in *virtute*: quæ spiritum nostrum transtulit computat in Diuinum. Et cuique dare debet pastum & alimentum spiritum & conueniens viæ, quam ambulat. Et quoniam hæc alimenta sunt triplicia: ideo Christus Dominus noster *ter dixit S. Petro, vt ipse agnos, & oues pasceret*. Debet enim pascere Tirones qui sunt tanquam agnelli Christo regenerati; & proficientes, qui sunt tanquam agni crescentes & proficientes; ac denique perfectos, qui sunt quasi oues, potentes alios regenerare, & eorum esse matres.

Ex quo fit quod Prælati excedere debeat, ac subditos suos superare, sicut Magister Discipulos, & pastor oues suas. Quod perpendens S. Chrysostomus ait: Prælatum debere reliquos excellere non corporis proceritate, sicut f. Saul qui *ab humero & sursum eminebat super omnem populum*, sed in virtutis magnitudine, quæ per eam significabatur, vt suo loco diximus. Ita vt proportione quadam, tantum distet Prælati & gubernator ab eis, quibus præest: quantum Pastor distat ab ouibus, brutis animalibus. Hoc amplius explicans S. Gregorius sic ait: Tantum debet actionem populi actio transcendere Præsulis: quantum distare solet à grege vitæ pastoris. oportet namque vt metiri se sollicitè studeat, quanta tenenda rectitudinis necessitate constringitur, sub cuius æstimatione populus grex vocatur. Sit ergo, necesse est, cogitatione mundus, actione praecepius, discretus in silentio, utilis in verbo, singulis compassione proximis, præ cunctis contemplatione suspensus, bene agentibus, per humilitatem socius, cõtra delinquentium vitia per Zelum iustitiæ erectus, interiorum curam in exteriorum occupatione non minuens, exteriorum providentiam interiorum sollicitudine non relinquens. Hæc omnia dixit S. Gregorius, Angelicam potius quam humanam delineans perfectionem. Nec mirum id quidem: quemadmodum enim animantium

c. Osa. 2. 20

3

f. Regū 92
Tomo. 2.
Tract. 4. c. 12. Pastor.
c. 1.

pastor.

pastores, non bruti sicut illæ, sed homines rationales esse debent: ita rationalium hominum pastores, non puri hominēs, sed Angeli esse debent non quidem in natura; sed in sapientia, & sanctitate, ac donis gratiæ. Ac propterea ipse Dominus in Apocalypsi eos vocauit g. *Angelos*, vt postea videbimus. Et quemadmodum Angelorum (teste S. Dionysio) munus est, purificare, illustrare, ac perficere homines, quorum gerunt curam; ita Prælati eadem officia erga suos subditos præstare debent, modo quodam Angelico.

HANC ipsam excellentiam Prælatorum explicuit etiam cœlestis noster Magister in celebri illo sermone, quem ad suos Discipulos habuit in monte, tanquā ad futuros sui gregis pastores: accipiens pro argumēto & themate octo beatitudines, volens eos monere, quod deberent esse *h. pauperes spiritu, esurientes & sitientes iustitiam, lugentes eius defectum, misericordes, mundi corde, pacifici, & patientes persecutionem propter iustitiam*: eo quod absq; harum virtutū excellentia nō possunt munus suum perfecte obire. vt autem scirent quale munus illud esset, explicuit prædictos tres actus per varias similitudines, dicens: quod ipsi essent *sal terra* quam purificarent à corruptione vitiorum; *lucem mundi*, quem veritatum ac virtutum splendore illustrarent; & *Ciuitatem super montem positam*, ad perficiendos sibi commissos: vt superius explicatum est, cum egimus de Prædicatoribus. Cū autem illos nominauit Ciuitatem supra montem, voluit nominatim significare: ita debere Prælatum subditum suum excellere, sicut ciuem excellit ciuitas. Nam quemadmodum Rex totum suum regnum ita repræsentat; vt quod ille facit, dicatur facere totum regnum: ita Prælati repræsentat totam suam Ecclesiam, ita vt, quod omnes Episcopi in Concilijs statuunt, censeatur rota Ecclesia constituere: ac proinde æquum omnino est omnium virtutes simul collectas ipsi in se habeant. Item quemadmodum Ciuitas (teste S. Augustino) est congregatio multorum hominum alicuius amicitij vinculo coniuictorū: ita cor Episcopi habere debet intra se congregationem omnium sibi commissorum, eos protegens & in omnibus bonis eorum exercitijs adiuuans. Propter quam inter alias, causam dixit sapiens: *i in veste poderis quam habebat summus Sacerdos, totus erat orbis terrarum*, quasi totum illum intra seipsum gestaret, cuius ipse erat Sacerdos. Ac propterea gestabat etiam in humeris & pectore nomina duodecim Tribuum, vt mox videbimus.

DEINQUE quemadmodum author naturæ ita prouidit, vt in capite hominis & reliquorum animalium sint collecta instrumenta omnia, quę pertinent ad gubernationem, conseruationem, ac perfectionē corporis in eius actionibus; ac propterea in eo continentur quinque sensus qui ad illas recte obeundas iuuant: ita etiā in capite corporis mystici Ecclesiæ.

g Apocal.
1.10.

4

h Mat. 5. 8.

Trañ. 6. 64

Lib. 15. de
ciuit. Dei
c. 8.

i Sap. 18. 24

5

In Apolog.
de fuga.

quali collecta continentur omnia officia & ministeria, ad eius consecrationem ac perfectionem necessaria: ac proinde omnes etiam excellentie ac virtutes necessariae ad ea, ut oportet, obeunda. Ac propterea S. Gregorius Nazianzenus dixit: quemadmodum caput & cor excedunt reliquas corporis partes: ita Prælatum excedere debere reliquos fideles: nam ipsum debere esse tanquam cor, ex quo reliquorum vita procedat; & tanquam caput, quod in suis officijs eos gubernet. Ac propterea etiam ad Episcopum spectant officia sacrificandi, orandi, confessiones excipiendi, docendi, prædicandi, gubernandi, ac iudicandi; ac propterea confirmandi baptizatos, ordinandi Sacerdotes, ac Ministros; & alios consecrandi, qui præstent idem officium, quod ipse: ut ex hoc intelligant, debere se habere omnes perfectionis gradus, qui in alijs sunt distributi.

§. II.

VT QUAE haecenus dicta sunt distinctius intelligantur, subiiciemus imaginem quædam & exemplar veteris Testamenti valde proprium, Summi Sacerdotis scilicet, qui præferrebat magnitudinem & dignitatem officij sui in ornatu vestium Sacerdotalium; & nominationem duabus rebus valde ad nostrum institutum accommodatis. Altera quod esset texta ex preciosissimo stamine, quod esse poterat, cum admiranda varietate, a *ex bysso retorta, hyacinto, purpura, coccoque bistrincto*, & in aliquibus etiam inferebantur aliqua fila aurea. Altera quod exornarentur varijs lapidibus, valde preciosis, in ipso rationali quod pectus cooperiebat, erant *duodecim lapides in quatuor Ordines distributi, tres in singulis in clavi auro, & in eis sculpta erant nomina filiorum Israël; in singulis lapidibus nomina singulorum per duodecim Tribus. Alij quoque duo lapides preciosi erant in utroque latere super humerali: in vno lapide ad humerum dextrum erant sex nomina filiorum Israël natu maiorū; in lapide ad sinistru nomina aliorū sex natu minorū: & lapides erant inclusi & circumdati auro. Hic torus ornatus figura erat herouarū virtutū quæ prælucere debebāt in Iesu Christo D.N. Summo Nouæ legis Pontifice, & in Episcopis ac Prælati; quos ille erat in sua Ecclesia collocaturus. Quemadmodum ipsa etiam affirmat in consecratione Episcoporum, ornans Deum in quadam collecta: ut *quicquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemarū, & in multimodi operis varietate signabant, hoc in eius virtutibus actibus, clarescat. Prælati enim non in vna tantum virtute, sed in omnibus prælucere debent; conando semper præstantioribus eorum omnia sua opera texere; seseque eis induere ac exornare. Et primam quidem (ut S. Gregorius ait) splendere in eis debet bysso retorta, puritas scilicet conscientiarū; adhibita mortificatione omnium earum, rerum, quæ possunt eam**

a Exodi 28,
3. 9. 17.

2. Pastor. c. 3.

aliqui